

Karvukės

Radviliškio r. Grinkiškio Jono Poderio gimnazija

9 klasės mokinė

MIGLĖS ŠLIVINSKAITĖS darbas

Darbo vadovė:

biologijos mokytoja metodininkė

Silva Morkūniene

2023 03 16

A close-up photograph of a horse's coat, showing a black and white pattern. The horse's hair is thick and appears to be a mix of black and white strands, creating a marbled or speckled effect. The lighting is soft, highlighting the texture of the fur.

PIENO
ŪKIS

Turiny

- Įžanga
- Nauda
- Karvių veršingumas/laktacija
- Koks gyvulys yra karvė?
- Pieno kelias ant stalo
- Kodėl pienas toks svarbus?

Posakis „Ne karvė kainuoja“ yra atsiradęs ne veltui, nes šie gyvūnai visada buvo be galo brangūs.

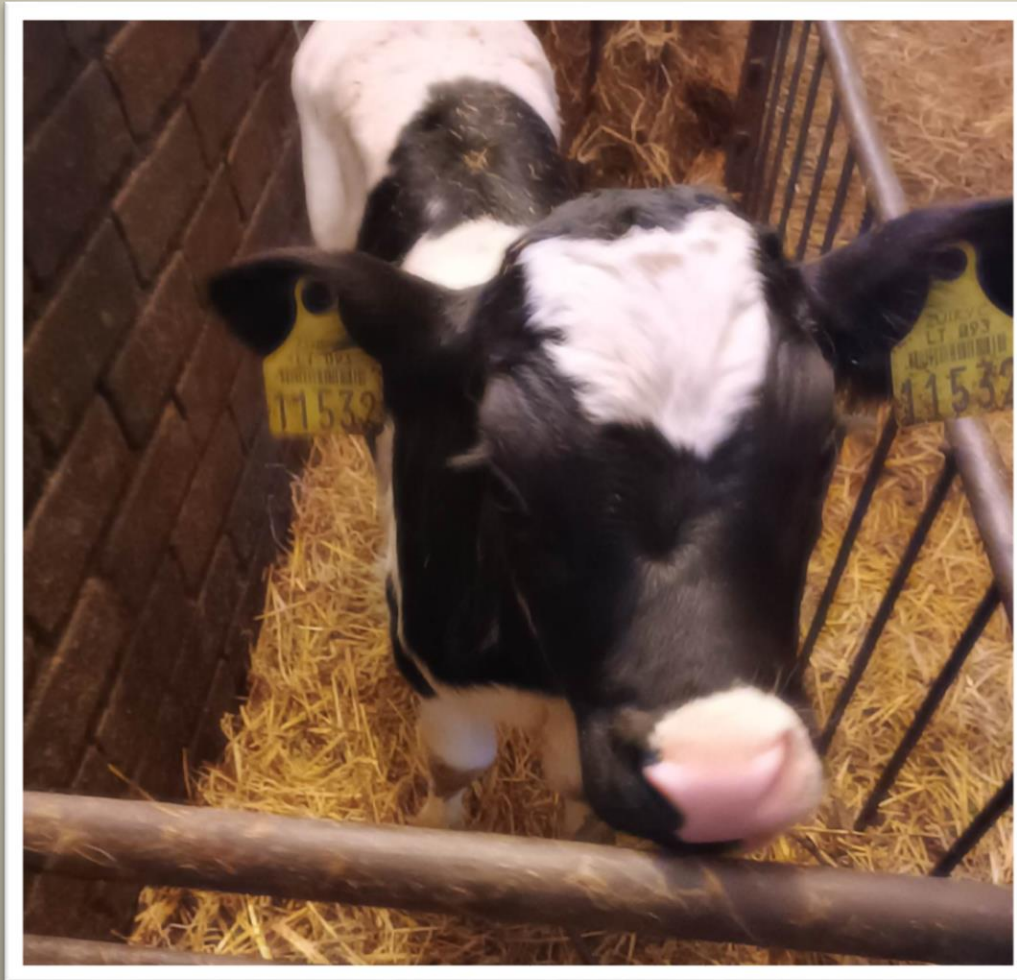
Tačiau brangūs įvairiomis prasmėmis tikrai ne be reikalo.

Karvės gerbiamos ne tik dėl savo išpūdingos išvaizdos, bet ir dėl praktiškumo bei naudos kurią jos teikia. Iš jų galima gauti kailio, mėsos ir visų svarbiausia – pieno. Apie pienaž aš šiandien Jums ir papasakosiu.

Tačiau prieš tai supažindinsiu su pačiu gyvuliu.

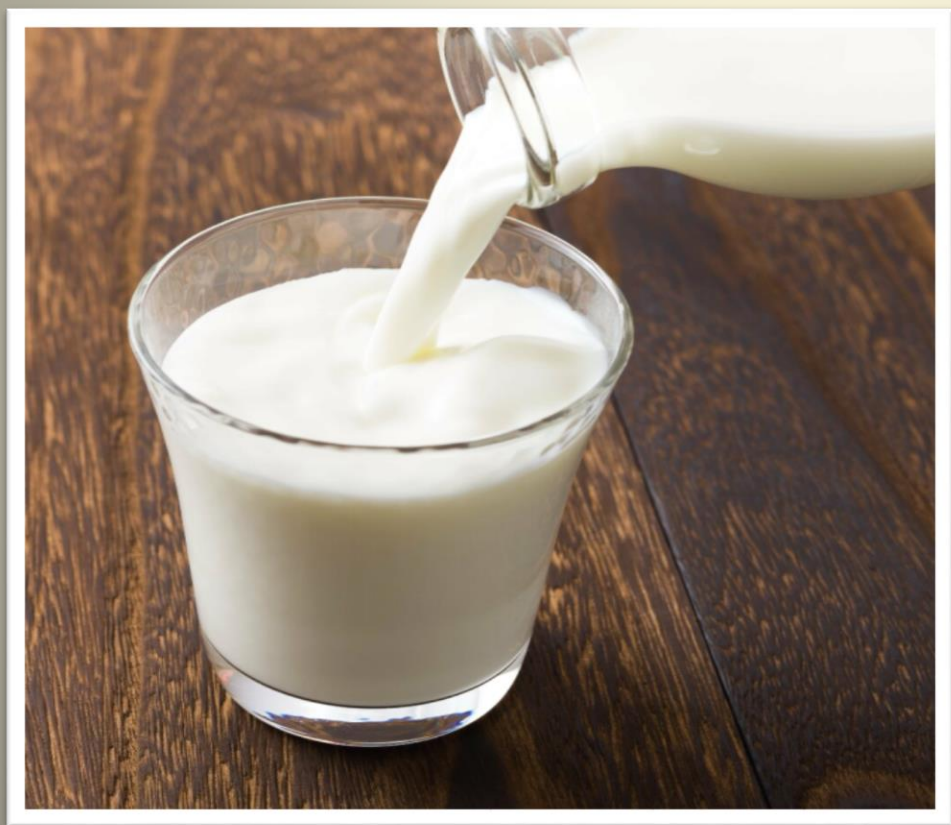
NAUDA

Karvė yra laikoma pienui ir dėl jauniklių. Iš telyčių (jaunų karvių) - karvėmis virstama joms atsivedus pirmąjį jauniklį - veršiuką.

**Vidutiniškai viena karvė per dieną
duoda apie 20-30 litrų pieno.**

**Iš karvių
gaunama
apie 84%
visos
pasaulio
pieno
produkcijos.**

Lietuvoje įvairių pieno ūkių yra labai daug. Liūdna, nes kiekvienais metais jie sparčiai nyksta dėl mažinamos pieno supirkimo kainos.

Būtent tai skatina ūkininkus išparduoti savo gyvulius kartu su visu ūkiu, o jaunuosiuos ūkininkus demotyvuoja imtis gyvulininkystės verslo.

KARVIŲ VERŠINGUMAS LAKTACIJA

**Pradėkime nuo to ,kad pats žodis
“laktacija“ reiškia pieno susidarymą,
kaupimą moters bei žinduolių patelių
organizme ir išsiskyrimą.**

**Karvė per laktaciją (nuo
veršelio iki kito veršelio)
duoda 5000–8000 kg pieno.**

Karvės per savo gyvenimą gali atsivesti apie 10 veršiukų, ir daugiau. Tiesa ta, kad karvės produktyviausios būna iki 6 veršiukų, nes po šešto veršiuko karvės neretai sunkiai suserga ir nelengvai atsigauna.

**Seniausia
mūsų ūkio
karvė vardu
Stirna**

**Karvės laktacija trunka 280–320 d.,
užtrūkimo laikotarpis 1,5–2 mėn.,
veršingumas vidutiniškai trunka lygiai 9
mėnesius, optimaliausias laikotarpis nuo
apsiveršiavimo iki apsivaisinimo 60–80 dienų.**

- Telyčios lytiškai subręsta 7–9 mėn., tinkamos kergti nuo 18–22 mėnesių. Karvė gyvena apie 20 metų.

Mano mylimiausia
karvukė

Vyšnia.

KOKS GYVULYS YRA
KARVĖ?

Dauguma žmonių bijo karvių, vien dėl jų stambios masės ir didelių ragų. Tačiau šie gyvūnai iš tiesų yra labai jautūs.

https://lt.wikipedia.org/wiki/Naminis_jautis

Naminis jautis, arba jautis, mot. lyties. – karvė (Bos taurus) – jaučių (Bovinae) pošeimio dykaraginis domestikuotas žinduolis. Turi didelę ekonominę reikšmę gyvulininkystei bei pieno (karvės), mėsos, odos perdirbimo pramonei. Karvė yra šventasis gyvulys hinduizme.

Mokslinė klasifikacija

Karalystė:	Gyvūnai (🐾 <i>Animalia</i>)
Tipas:	Chordiniai (🐾 <i>Chordata</i>)
Klasė:	Žinduoliai (🐾 <i>Mammalia</i>)
Būrys:	Porakanopiai (🐾 <i>Artiodactyla</i>)
Pobūris:	Atrajotojai (🐾 <i>Ruminantia</i>)
Šeima:	Dykaraginiai (🐾 <i>Bovidae</i>)
Pošeimis:	Jaučiai (🐾 <i>Bovinae</i>)
Gentis:	Jaučiai (🐾 <i>Bos</i>)
Rūšis:	Naminis jautis (🐾 <i>Bos taurus</i>)

Karvės labai socialios. Beveik visos turi savo draugę, tampa liūdnos, jei draugės nelieka. Bandoje visada atsiranda karvė – lyderė, kurios kitos bijo, ji vedlė kartu daranti bandoje savo “tvarką“. Kitos labai gudrios arba jaukios - lyg „maži kačiukai“.

Draugė

Kiekviena karvė nuo gimimo gauna taip vadinamą “auskarą“, ant kurio būna parašytas karvės numeris. Šis numeris yra lyg žmogui asmens kodas. Pagal jį nustatomi karvės duomenys (vardas, gimimo data, šeimininkas ir t.t.).

Smilga

PIENO KELIAS ANT STALO

**Be abejo pienas dažniausiai perkamas
parduotuvėse, tačiau kaip jis atsiranda
parduotuvėse, o po to ant jūsų stalo?**

Geras pienas gaunamas iš sveikos karvės. Taigi karvių priežiūrai skiriama labai daug laiko ir pastangų. Pienas turi būti švarus, todėl prieš uždedant melžimo aparatus karvių speniai yra gerai nuvalomi ir mirkomi į štai tokius dezinfekatorius.

Pienas švariomis linijomis (vamzdžiais) keliauja atšaldymui į šaldytuvą. Šaldytuve pienas būtinai turi būti šaldomas, todėl kad jis išliktų kuo ilgiau šviežias ir nesidaugintų bakterijos.

Vėliau, dažniausia anksti ryte, atvykus pienovėžiui pienas yra išvežamas į pieno supirkimo įmonę.

Na, o iš pieno supirkimo įmonių pienukas „keliauja“ į prekybos centrus ir t.t.

O iš jų, ant Jūsų stalo 😊

KODĖL PIENAS YRA SVEIKA?

Pienas žmonėms teikia svarbiausias maistines medžiagas, tai labai svarbu naujagimiams iki tol kol jie pajėgia maitintis kitokiu maistu (bet visada geriausia yra mamytės pienuelis...).

Piene ir jo produktuose yra svarbių žmogaus organizmui vitaminų – A, B1, B2.

Piene gausu įvairių fermentų ir hormonų, padedančių medžiagų apykaitos procesams.

Antibakterinių medžiagų, slopinančių mikroorganizmų dauginimąsi.

Ir be abejo daug baltymų, kurie yra labai svarbi mitybos dalis.

Taigi pienas yra be galo svarbus žmonėms. Jo yra daugumoje mūsų kasdien naudojamų maisto produktų. Jis ne tik skanus, bet ir sveikas. Išskyrus žmones, kurių organizmas nevirškina laktozės ar yra alergiški...

Tam, kad pienas atsirastų ant Mūsų stalo, ūkininkai išleidžia dideles sumas pinigų karvukėms tai yra jų priežiūrai ir pašarams.

Šiais laikais, kai pieno supirkimo kainos yra vis mažinamos, daug žmonių net nepagalvoja apie tai, kaip pinigine prasme labai skaudžiai atsiliepia Lietuvos ūkininkams, kurių dėka Mes galime gerti būtent lietuvišką pieną.

**Aš pati visą gyvenimą augau ūkyje, kuri
pagrinde sudarė gyvulininkystės šakos plėtros
veslas.**

**Karvės man įprastas ir mielas bei labai
pažįstamas naminis gyvūnas.**

**Man, sunku patikėti, kad vis dar yra žmonių
(mokinių) kurie tikrovėje nėra matę mažo
veršiuko...**

AČIŪ UŽ DĖMESĮ 😊